

**A Kúria
Jogegységi Panasz Tanácsának
határozata**

Az ügy száma: Jpe.I.60.001/2025/10.

A felperes: a felperes neve
(a felperes címe)

A felperes képviselője: Litresits Ügyvédi Iroda
(a felperes képviselőjének címe
eljáró ügyvéd: Dr. Litresits András)

Az alperes: az alperes neve
(az alperes címe)

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

A jogegységi panaszt benyújtó fél: a felperes

A jogegységi panasszal támadott határozat száma: Pfv.21.052/2024/2. számú végzés

Rendelkező rész

A Kúria a felperes jogegységi panaszát elutasítja.

Indokolás

A jogegységi panasz alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes helyreigazítási kérelemmel fordult az alpereshez az utóbbi által szerkesztett honlap neve internetes sajtótermékben 2024. január 9-én megjelent egyik cikkel összefüggésben. Az alperes a kérelemnek nem tett eleget.

[2] A felperes sajtó-helyreigazítási keresetében az alperest az előzetes kérelmében foglaltakkal azonos tartalmú közlemény közzétételére és 490.000 forint + áfa összegű perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

[3] Az elsőfokú bíróság az ítéletében meghatározott szöveggel és módon kötelezte az alperest helyreigazító közlemény közzétételére, valamint az alperes kiadóját egyrészről a felperes részére 490.000 forint + áfa összegű elsőfokú perköltség, másrészről a NAV illetékbevételei számlájára 36.000 forint eljárási illeték megfizetésére.

[4] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta, és – egyebek mellett – az alperes kiadója által a felperes javára fizetendő perköltség összegét 230.000 forint + áfa összegre leszállította, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta azzal, hogy a felek a másodfokú költségeiket maguk viselik. Rendelkezett továbbá a fellebbezési illeték megfizetéséről.

[5] A másodfokú bíróság indokoltnak találta az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíj mérséklését, figyelemmel az elsőfokú eljárás során ténylegesen kifejtett és indokolt ügyvédi munkavégzés mennyiségére. Hangsúlyozta: „[Az] IM rendelet 2. § (2)

bekezdése alapján a bíróság a felszámított ügyvédi munkadíjat mérséklí, így a fél és az ügyvéd között létrejött megbízási szerződésben kikötött óradíj nem változtat azon, hogy ténylegesen összességében milyen ellenértékű ügyvédi munkadíj felszámítását tartja indokoltnak és szükségesnek az adott eljárás tekintetében. A jelen eljáráshoz szükséges tényleges ügyvédi tevékenység értékelése során azt is figyelembe volt szükséges venni, hogy a felperest képviselő ügyvéd a felperes vonatkozásában további, azonos közléseket érintő sajtóhelyreigazítás iránt indított perekben is eljár, ez pedig értelemszerűen az egyes ügyekben elvégzett szükséges ügyvédi tevékenység időtartamára is kihatott.”

[6] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben az első- és másodfokú perköltséget érintő rendelkezés hatályon kívül helyezését, az alperes elsőfokú perköltség fizetési kötelezettségének 490.000 forint + áfa összegre történő felemelését, továbbá az alperes 110.000 forint + áfa másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Egyebek mellett hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet a felszámított perköltség mérséklésével kapcsolatos indokolási kötelezettség tekintetében eltért a Kúria Pfv.20.887/2023/6. számú határozatától.

[7] A felperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria jogegységi panasszal támadott határozata

[8] A Kúria a jogegységi panasszal támadott végzésében a felperes felülvizsgálati kérelmét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 415. § (1) bekezdés e) pontja alapján visszautasította, mert álláspontja szerint az érdemi elbírálásra nem alkalmas.

[9] Határozatának indokolásában felhívta a Pp.-nek a vagyoni jogi per fogalmát definiáló 7. § (1) bekezdés 18. pontját, a felülvizsgálat kizártságát szabályozó 408. § (1) bekezdését, 409. § (1)-(3) bekezdését, valamint a felülvizsgálat Pp. 408. §-a szerinti kizártsága esetén irányadó, a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem előterjesztését előíró 412. § (2) bekezdését, továbbá utalt a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény 8. pontjában foglaltakra.

[10] Indokolása szerint: „A jelen ügyben a felülvizsgálati kérelem tárgya kizárólag az alperes által felperesnek fizetendő első- és másodfokú perköltség, amelynek értéke pénzösszegben kifejezhető, ezért az vagyoni jogi igénynek minősül, függetlenül attól, hogy a kereset tárgya sajtó-helyreigazítás, mivel a felperes felülvizsgálati kérelmében nem támadta a jogerős ítélet helyreigazítással kapcsolatos rendelkezését. A felülvizsgálati kérelemben vitatott érték 469.900 forint, amely összeg a Pp. 408. § (1) bekezdése szerinti ötmillió forintot nem haladja meg, ezért jelen ügyben felülvizsgálatnak nincs helye. Figyelemmel arra, hogy jelen ügyben a Pp. 408. § (1) bekezdése alapján felülvizsgálatnak nincs helye és a felperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet nem terjesztett elő, a Kúria a felülvizsgálati kérelmet érdemben nem vizsgálhatta. A felülvizsgálati kérelem és az engedélyezés iránti kérelem együttes előterjesztése teremti meg ugyanis annak a lehetőségét, hogy a Kúria a felülvizsgálat engedélyezése esetén nyomban megkezdi a felülvizsgálati kérelem előzetes megvizsgálását. Ezért az engedélyezés iránti kérelem hiányában a Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 415. § (1) bekezdés e) pontja alapján visszautasította.”

A jogegységi panasz

[11] A Kúria Pfv.21.052/2024/2. számú végzése ellen a felperes (a továbbiakban: panaszos) terjesztett elő jogegységi panaszt, annak jogalapjaként a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 41/B. § (1) bekezdését jelölve meg. Visszautalt a felülvizsgálati kérelmében foglaltakra, rámutatott a vagyoni jogi perek [Pp. 7. § (1) bekezdés 18. pont], illetve a személyiségi jogi perek hatályos perrendtartáson belüli megkülönböztetésére és arra, hogy a sajtó-helyreigazítási per a Pp. 493.

§-a alapján az utóbbi pertípus körébe tartozik. Kiemelte, hogy a jelen perben érvényesített jog a felperes sajtó-helyreigazítási joga, a per tárgya ez, függetlenül attól, hogy járulékos perköltség követelést is támasztott; e körben a pertárgyérték meghatározásának eljárásjogi szabályaira [Pp. 21. § (1) és (4) bekezdés] is utalt.

[12] A panaszos a Kúria Jpe.I.60.002/2021/7. és Jpe.I.60.005/2021/5. számú határozatai alapján hangsúlyozta: a jogegység követelményén belül az az elvárás, hogy ugyanazon jogkérdést felvető ügyekben (ügyazonosság) a jogértelmezés is azonos legyen. Az ügyazonosság több tényező által befolyásolt, összetett jogi fogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni. A Kúria panasszal érintett határozatának [11] bekezdésében, illetve az általa eltéréssel érintettként megjelölt Pfv.20.887/2023/6. számú, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett határozat [26] bekezdésében kifejtettek – álláspontja szerint – „ugyanabban a jogkérdésben tartalmaznak eltérő álláspontot, nevezetesen: ha a fél a jogerős határozatot kizárólag a perköltség vonatkozásában sérelmezi, ez változtat-e a per típusán, átminősíti-e a nem vagyoni jogi pert vagyoni jogi perré”. Érvélése értelmében az eltéréssel érintett (a továbbiakban: referencia) határozatában a Kúria erre a jogkérdésre nemleges választ adott, míg a jogegységi panasszal támadott határozatában ezzel ellentétesen foglalt állást.

[13] Mindezekre tekintettel a panaszos a Bszi. 41/D. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése egyidejű meghivatkozása mellett a támadott határozat hatályon kívül helyezését, és a Kúria jogegységi panasszal támadott határozatát hozó felülvizsgálati tanácsának a felülvizsgálati eljárás (érdemi) lefolytatására utasítását kérte.

[14] Az ellenérdekű fél nem tett nyilatkozatot.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának döntése és annak jogi indokai

I.

[15] A Bszi. 41/B. § (1) bekezdése alapján jogegységi panasznak van helye – a pervezetésre vonatkozó végzés kivételével – a Kúriának az eljárási törvény alapján további fellebbezéssel, felülvizsgálati kérelemmel vagy felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható határozata ellen, ha a felülvizsgálati kérelemben a Kúria 2012. január 1-je után hozott és a BHGY-ban közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre már hivatkoztak, és a Kúria az eltéréssel okozott jogsértést határozatában nem orvosolta. A Bszi. 41/B. § (2) bekezdése alapján jogegységi panasznak van helye akkor is, ha a Kúria ítélkező tanácsa jogkérdésben – jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül – úgy tért el a Kúria közzétett határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbb fokú bíróságok határozatában nem került sor. A panaszos által a jogegységi panaszban előadottak – azok tartalma [Pp. 110. § (3) bekezdés] alapján – az utóbbi jogszabályhely szerinti panaszként voltak értelmezhetőek.

[16] A Kúria a jogegységi panaszt befogadta, és azt az alábbiakra tekintettel alaptalannak találta.

II.

[17] A Kúria mindenekelőtt a jogegységi panasz eljárás célját, jogi természetét és annak kereteit rögzíti.

[18] Magyarország Alaptörvényének 25. cikk (3) bekezdése értelmében a Kúria feladata, hogy biztosítsa a bíróságok jogalkalmazásának egységét. A Kúria töretlen gyakorlata szerint e feladatát az ítélkezése során akkor teljesíti, ha a közzétett kúriai döntéseiben elfogadott jogértelmezést, elvi megállapítást (*ratio decidendi*) az azonos ügyekben követi (Jpe.I.60.015/2025/10.). A jogegység követelménye: annak biztosítása, hogy a bíróságok a hasonló ügyeket azonos jogértelmezés mentén ítélik meg. Ugyanannak a jogszabálynak

ugyanolyan tények, körülmények mellett nem lehet többféle értelme, a széttartó joggyakorlat sérti a jogbiztonságot (Jpe.I.60.053/2023/12.).

[19] A Kúria elvi élel fejtette ki, hogy a jogegységi panasz jogintézménye nem a panaszosnak a per tárgyává tett jog- és érdeksérelmének kiküszöbölésére szolgál; erre a bírósági eljárási törvények által szabályozott rendes és rendkívüli jogorvoslatok biztosítanak többirányú lehetőséget. A jogegységi panasz eljárás nem nyit újabb jogorvoslati fórumot a panaszosnak a megelőző eljárások során szükségszerűen már érvényesített jog- és érdeksérelem orvoslására (Jpe.I.60.001/2021/2.). Számos határozatában következetesen megállapította azt is, hogy a jogegységi panasz eljárás a Bszi. külön szabályozásán alapuló, annak értelmében rendkívüli, a jogerő utáni, a jogegységet célzó *sui generis* eljárás, amely a jogrendszer belső koherenciájának megteremtését szolgálja; jogorvoslati eljárás ugyan, de nem a per folytatása. Nem jelentheti sem a felülvizsgálati eljárás megismétlését, sem az abban szereplő indokolás „felülmérlegelését”, azaz nem működhet kvázi „szuper-felülvizsgálatként”. Célja a közzétett határozattól jogkérdésben való eltérés feloldása (Jpe.I.60.019/2025/11.).

[20] A jogegységi panasz eljárás kereteit (egyben: korlátait) illetően a Kúria kizárólag azt vizsgálja, hogy a panasz előterjesztője által a jogegységi panasz beadványban megjelölt, közzétett kúriai határozat(ok)tól való, a jogegységi panaszban állított konkrét eltérés bekövetkezett-e, és ha igen, az eltérés indokolt volt-e vagy sem. A Kúria tehát a jogegységi panasz eljárás során a fél által megjelölt keretben, az általa hivatkozott eltérések tekintetében vizsgálja a panasz megalapozottságát (Jpe.I.60.015/2025/10.).

[21] Lényeges, hogy nem önmagában az érintett határozatok eltérését kell kimutatni. Jelentősége a közzétett kúriai (referencia) határozat, illetve a panasszal támadott kúriai határozat által felvetett és elbírált jogkérdésben való eltérésnek van. Ezen eltérésnek pedig konkrét és ellentétes tartalmú jogértelmezésben kell megnyilvánulnia. Jogértelmezésen azt a tudatos jogalkalmazói tevékenységet értjük, amelynek során a bíróság valamely jogi norma tartalmának, jelentésének, értelmének a feltárására törekszik. Ehhez képest a közzétett (referenciaként hivatkozott), illetve a jogegységi panasszal támadott határozatok szükségképpen nem nélkülözhetik az ugyanazon jogkérdésre adott (értelemszerűen: ellentétes) jogértelmezést, mert ezek hiányában a jogegység érdekében szükséges összevetés nem végezhető el.

[22] Ebből az is következik, hogy önmagában kizárja a panasz eredményességét, ha az összevetendő határozatok bármelyike nem tartalmaz ugyanazon jogkérdés tekintetében adott jogértelmezést.

[23] Amint arra a Kúria ugyancsak számos jogegységi panasz határozatában rámutatott: a jogegység fogalmát az egyes eljárási törvények nem definiálják, a Bszi. jogegységi eljárásra és jogegységi panasz eljárásra vonatkozó rendelkezéseiből, annak egyes eseteire vonható le – negatív oldalról – következtetés, amelynek értelmében a jogegység hiányát egy másik kúriai döntéstől való indokolatlan eltérés okozza. A jogegység követelménye tehát sohasem absztrakt, hanem mindig konkrét ügyekhez – az előzőekben hangsúlyozott jogértelmezéshez – köthető, csak meghatározott és megjelölt bírói döntések tekintetében merülhet fel. Következésképpen – a jogegységi panasz eljárásokban kialakult gyakorlatot követve – a jogegység követelményén belül az az elvárás, hogy ugyanazon jogkérdést felvető ügyekben (ügyazonosság) a jogértelmezés is azonos legyen. Ha nincs meg az ügyek közötti – alábbi értelemben vett – azonosság, mert eltérő háttérűek a bírói döntések, akkor sem jogilag, sem tágabb értelemben nem értelmezhető a jogegység (Jpe.II.60.008/2025/2.).

[24] A Kúria hangsúlyozza: a fentiekből következően csak olyan határozatok összemérése lehetséges, amelyekben a jogértelmezést igénylő ugyanaz a jogkérdés egyáltalán felvetődött és amelyekben a Kúria az egyező jogkérdés vonatkozásában a fentebb körülírt jogértelmezést

elvégezte; azaz a határozatnak van *ratio decidendi*-ként megfogalmazott megállapítása (magja).

[25] A Kúria következetes gyakorlata (Jpe.I.60.043/2024/8.) szerint a jogegység követelménye alapján vizsgálni kell, hogy mikor áll fenn az ügyek (bírói döntések) közötti azonosság. Az „ügyazonosság” több tényező által befolyásolt, összetett jogfogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni. Ennek során szigorúan kell venni az összehasonlított bírói döntésekben alkalmazott anyagi jogszabály egyezőségét (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát. Nincs ügyazonosság eltérő anyagi jogi háttérű, azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kérelmet tartalmazó, vagy azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő tényállású ügyek között. Alappal kérdőjelezhető meg az ügyazonosság azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kereseti, vagy felülvizsgálati érvelés esetén is.

[26] A jogegységi panasz eljárásban eljárásjogi kérdésekben is lehet jogegységi panasszal élni (Jpe.I.60.011/2021/3.).

[27] Határozataiban a Kúria kimondta azt is, hogy az ügyazonosság fennállásának feltételeit eljárásjogi kérdések esetén nyilvánvalóan eltérően kell vizsgálni, figyelemmel arra, előfordulhat, hogy ugyanazon eljárásjogi rendelkezéseket eltérő ténybeli és anyagi jogi alapon elbírálandó ügyekben kell azonosan alkalmazni. E körben annak kell jelentőséget tulajdonítani, hogy az alkalmazott eljárási rendelkezés azonos-e, és az összehasonlítandó ügyekben az alkalmazott normával összefüggésben felvetett absztrakt jogkérdést azonos vagy eltérő módon válaszolták meg a határozatban. Ha a jogegységi panasz előterjesztője arra hivatkozik, hogy a jogerős ítélet eljárási szabályt sért, az csak akkor vezethet eredményre, ha megjelöl olyan közzétett kúriai határozatot, amely szerint a Kúria ugyanilyen eljárási helyzetben az ügy érdemében eltérő döntést hozott. (Jpe.II.60.012/2024/7.)

[28] A Kúria gyakorlata következetes abban a tekintetben is, hogy az ügyazonosság bemutatása a panaszos feladata: a jogegységi panaszt előterjesztő féltől elvárható – éppen a jogintézmény sajátos jellege és a kötelező jogi képviselőt okán –, hogy a támadott döntés és a közzétett kúriai döntés közötti ügyazonosságot bemutassa, annak fennállását részletesen indokolja, a jogkérdésben való eltérést pontosan megjelölje, és panaszában állítson fel párhuzamot a jogkérdés szempontjából releváns tények, alkalmazandó jogszabályok, az eljárás kereteit meghatározó kérelmi elemek hasonlóságára utalva, továbbá mutassa be, hogy a közzétett döntésekben ugyanazon jogkérdésben milyen álláspontot fogadott el az ítélkező tanács, és indokolja meg, miben látja a közzétett és támadott kúriai döntés közötti eltérést (Jpe.I.60.023/2025/10.).

[29] Kiemelendő továbbá: a Kúria már számos határozatában nyilvánvalóvá tette, hogy ebben a körben nem elégséges csupán megjelölni az összevetni kért határozatokat, miképpen az eltérésre való pusztá hivatkozás sem nyitja meg az utat a panasz érdemi elbírálására. A jogegységi panasz előterjesztőjének ki kell munkálnia: a támadott határozat konkrétan melyik jogszabályi rendelkezésre vonatkozó, mely jogértelmezést nem tartotta be jogi érvelése mely pontjában. Ebből következően fel kell tárni az ügyek összehasonlítható tényállását, a felmerült jogkérdést, az alkalmazandó jogot; egy konkrét jogszabály, konkrét határozatban való értelmezését kell összevetni egy hasonló helyzetben történt másik értelmezéssel (Jpe.I.60.015/2025/10.).

III.

[30] Mindezek alapján a Kúriának elsőként azt kellett vizsgálnia, hogy a jogegységi panaszban előadottak alapján a támadott határozat és a panaszos által hivatkozott referenciahatározat tekintetében fennállnak-e – az általa megjelölt jogkérdést illetően – az ügyazonosság ismertetett kritériumai.

[31] A Kúria előjáróban rámutat: a jogegységi panasszal érintett ügy sajátossága, hogy a panaszos felülvizsgálati kérelmében és jogegységi panaszában – eltérő jogkérdés tekintetében állított eltérés okán – ugyanazt a referenciahatározatot jelölte meg; már felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a Kúria e közzétett határozatától való eltérésre, azonban más jogkérdéssel összefüggésben. Míg felülvizsgálati kérelmében a felszámított perköltség mérséklésével kapcsolatos indokolási kötelezettség tekintetében állította a referenciahatározat [55]-[56] bekezdéseiben foglaltaktól való eltérést (felülvizsgálati kérelem 3. oldal), addig jogegységi panaszában a jelen esetben sajtó-helyreigazítási (azaz személyiségi jogi) perben hozott jogerős határozatnak kizárólag a perköltség tekintetében való sérelmezése körében a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem szükségességét érintően a per típusának meghatározása kérdésével („vagyonjogi perré válik-e”) kapcsolatban állította a panasszal támadott határozat eltérését a referenciahatározat [26] bekezdésében írtaktól. A jogegységi panasz szempontjából az utóbbi jogkérdés tekintetében kellett vizsgálni a támadott, illetve a referenciahatározat ügyazonosságát.

[32] A Kúria ezzel összefüggésben a következőket állapította meg.

[33] A panasszal támadott határozatot a Kúria a Pp. XXXVII. Fejezete (egyes személyiségi jogok érvényesítése iránt indított perek) körébe tartozó sajtó-helyreigazítás iránti ügyben, míg a hivatkozott referenciahatározatot a Pp. XXXV. Fejezetében szabályozott szülői felügyelet gyakorlásának rendezése tárgyú (azaz személyi állapotot érintő) ügyben hozta, amelyekben a perek főtárgyát képező érvényesített jog [Pp. 7. § (1) bekezdés 11. pont] nyilvánvalóan eltérő.

[34] A Kúria e ponton rámutat: az a körülmény, hogy a felülvizsgálati eljárás tárgya mindkét ügyben kizárólag a perköltség volt, nem teszi azonossá az ügyeket az érvényesített jog szempontjából. A Pp. 7. § (1) bekezdés 11. pontja értelmében ugyanis az érvényesített jog az az alanyi jog, amelynek érvényesítését anyagi jogi jogszabály biztosítja. A perköltség iránti „igény” (követelés) azonban nem anyagi jogi megalapozottságú, annak érvényesítése minden esetben járulékos jelleggel, kizárólag eljárásjogi szabályok (Pp. 78-93. §) alapján történik, azaz nincs mögötte alanyi jogot biztosító anyagi jogi jogszabályi rendelkezés.

[35] Anyagi jogi értelemben tehát az ügyazonosság léte fel sem merülhetett, a panaszosnak ezért azt kifejezetten eljárásjogi oldalról kellett bemutatnia.

[36] Ebből a szempontból az kétségtelenül megállapítható, hogy a referenciahatározat alapjául szolgáló ügy és a jogegységi panasszal támadott ügy két aspektusban valóban mutat eljárásjogi egyezést: egyik sem vagyonjogi per, és mindkettőben kizárólag a perköltség volt a felülvizsgálat tárgya. Ezen túlmenő, az ügyazonosság körében értékelhető körülmény azonban az alább kifejtettkre figyelemmel nem áll fenn.

[37] A panaszos jogegységi panaszában azt adta elő, hogy a Kúria panasszal érintett határozatának [11] bekezdésében, illetve a hivatkozott közzétett referenciahatározatának [26] bekezdésében kifejtettek – álláspontja szerint – ugyanabban a jogkérdésben (nevezetesen: „ha a fél a jogerős határozatot kizárólag a perköltség vonatkozásában sérelmezi, ez változtat-e a per típusán, átminősíti-e a nem vagyonjogi pert vagyonjogi perré”) tartalmaznak eltérő álláspontot. Szerinte a referenciahatározatában a Kúria erre a jogkérdésre nemleges választ adott, míg a jogegységi panasszal támadott határozatában ezzel ellentétesen foglalt állást.

[38] Ehhez képest a referenciahatározat [26] bekezdésében írtakat a Kúria eljárt tanácsa a határozata megelőző, azaz [25] bekezdésében megfogalmazott – kettős tartalmú – kérdésre adandó válaszként fogalmazta meg. A [25] bekezdés szerint: „A Kúria elsődlegesen abban foglalt állást, hogy az ügyben a perköltséget illetően van-e helye felülvizsgálatnak, illetve a felülvizsgálat engedélyezési kérelemhez (Pp. 410. §) kötött-e.” A határozat [26] bekezdésében pedig a Kúria nem a panaszos által jogegységi panaszában megfogalmazott

általánosító jelleggel, hanem kifejezetten és kizárólag az előtte lévő, személyi állapotot érintő perre vonatkoztatva határozta meg álláspontját, miszerint: „Önmagában ugyanis az, hogy a személyi állapotot érintő perben a fél a jogerős határozatot kizárólag a perköltség vonatkozásában sérelmezi, a per típusán nem változtat, a pert nem minősíti át vagyoni jogi pernek, hanem egy személyi állapotot érintő perben az igényérvényesítéssel felmerülő pénzügyi követelésnek tekintendő.”

[39] E vizsgálaton belül a fentiek összevetésével egyfelől az állapítható meg, hogy a panaszban általános jelleggel – pertípustól függetlenül – megfogalmazott eljárásjogi jellegű kérdés, illetve a referenciahatározat [25] bekezdésében feltett második kérdésre a [26] bekezdésben – kizárólag egyetlen pertípus (a személyi állapotot érintő per) tekintetében – adott válasz egyértelműen eltérő eljárásjogi jogkérdést érintett. Erre tekintettel már a panaszos által felvetett jogkérdés sem azonosítható a referenciahatározatban a Kúria által megválaszolt jogkérdéssel.

[40] Másfelől – immár a referenciahatározatot összevetve a jogegységi panasszal támadott határozattal – egyértelműen az állapítható meg, hogy az utóbbi határozat panaszos által hivatkozott [11] bekezdése nem tartalmaz a referenciahatározat [26] bekezdésében írtakkal kapcsolatban bármilyen, az ügyazonosság megállapításához elengedhetetlen jogértelmezésként értelmezhető jogi álláspontot. A jogegységi panasszal támadott határozatának [11] bekezdésében a Kúria mindössze annyit állapított meg, hogy „[a] felülvizsgálati kérelem tárgya kizárólag az alperes által a felperesnek fizetendő első- és másodfokú perköltség, amelynek értéke pénzügyi szempontból kifejezhető, ezért az vagyoni jogi igénynek minősül, függetlenül attól, hogy a kereset tárgya sajtó-helyreigazítás, mivel a felperes felülvizsgálati kérelmében nem támadta a jogerős ítélet helyreigazítással kapcsolatos rendelkezését”, továbbá azt, hogy „A felülvizsgálati kérelemben vitatott érték 469.900 forint, amely összeg a Pp.408. § (1) bekezdése szerinti ötmillió forintot nem haladja meg, ezért jelen ügyben felülvizsgálatnak nincs helye.”

[41] Aggálytalanul és kétségmentesen megállapítható tehát, hogy a jogegységi panasszal támadott határozatból idézett megállapítások egyike sem vonatkozott a referenciahatározat [26] bekezdésében a személyi állapotot érintő pertípus átminősülésének kérdésére.

[42] Összegezve:

- a panaszos jogegységi panaszában általános jelleggel, míg a Kúria a referenciahatározatban kizárólag a személyi állapotot érintő perre vonatkozóan fogalmazott meg jogértelmezést igénylő jogkérdést;
- a jogegységi panasszal támadott határozattal érintett ügy nem vetette fel a referenciahatározat [26] bekezdésében kizárólag a személyi állapotot érintő pertípussal kapcsolatban kifejtett jogkérdést, így annak értelmezését sem;
- a jogegységi panasszal támadott határozat ténylegesen sem tartalmaz jogértelmezést a referenciahatározatban megfogalmazott jogkérdést illetően;
- erre tekintettel a panaszos jogegységi panaszában tévesen állította az azonos jogkérdés tekintetében az összevetendő határozatokban adott ellentétes jogértelmezés létét;
- amelyekből következően az összevethetőséghez megkívánt ügyazonosság megléte többszörösen kizárt.

[43] A kifejtettek szerint a jogegységi panasz eljárásban a jogegységi panasszal támadott és a referenciahatározatok összevethetőségének (ügyazonosság) alapvető feltétele, hogy az érintett határozatok ugyanazon jogkérdésben tartalmazzanak jogértelmezést. Ez a jelen ügyben nem állapítható meg.

[44] Ügyazonosság hiányában a jogegységi panasz nem vezethetett eredményre, amelyre tekintettel a Kúria a Bszi. 41/D. § (3) bekezdése alapján a jogegységi panaszt elutasította.

IV.

[45] A Kúria a jogegységi panasz megalapozatlanságával kapcsolatban az egyes pertípusok eljárásjogi meghatározottságával és annak a jogegységi panasz eljárásban betöltött jelentőségével összefüggésben a következő rendszertani kérdésekre is kitér.

[46] A Pp. jelen ügyben alkalmazandó, 2025. december 31-ig hatályban volt, a felülvizsgálatra, illetve annak engedélyezésére vonatkozó szabályai szerint a felülvizsgálat lehetősége, illetve kizárt volta többlépcsős rendszerben, logikailag egymásra épülő rendelkezések (Pp. 406-407-408-409-410. §) által volt szabályozott. Abban a kérdésben, hogy adott ügyben a felülvizsgálat lehetséges vagy kizárt, ezt a belső szabályozást, annak logikáját kellett követni.

[47] A szabályozás első lépcsője a Pp. 406. § (1)-(2) bekezdése, amely meghatározza a felülvizsgálat tárgyát képező jogerős határozatokat.

[48] A második lépcső: a Pp. 407. § (1)-(2) bekezdése, amely az első lépcső [Pp. 406. § (1)-(2) bekezdés] szerinti, a felülvizsgálat tárgyát képező jogerős határozatok közül objektív alapon és abszolút jelleggel (engedélyezési lehetőség nélkül) kizárt ügyeket határozza meg; azaz az itt felsorolt határozatok ellen felülvizsgálatnak egyáltalán nincs helye, annak engedélyezését sem lehet kérni.

[49] A harmadik lépcső: a felülvizsgálat kivételes engedélyezése [Pp. 409. § (1) bekezdés], amely azonban pertípus alapú megkülönböztetés szerint kizárólag a vagyoni jogi perekre [Pp. 7. § (1) bekezdés 18. pont] korlátozódik; e pertípusba tartozó ügyek felülvizsgálatból kizárt speciális eseteire [Pp. 408. § (1)-(2) bekezdés szerinti értékhatár alatti, illetve a másodfokú bíróság által azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással helyben hagyott határozatokra] vonatkozik, azokra is csak akkor, ha a törvény a felülvizsgálatot más okból (adott esetben a második lépcsőben, a Pp. 407. §-a által) nem zárja ki [Pp. 409. § (1) bekezdés]. A Pp. 408. §-val érintett vagyoni jogi perekben a felülvizsgálat engedélyezése arra irányuló kérelem csatolásával kérhető [Pp. 409. § (1) bekezdés, 410. §, 412. § (2) bekezdés].

[50] Ez a szabályozási logika egyúttal vizsgálati sorrendet is jelent. Ha a Pp. 406. §-a értelmében a támadott határozat nem lehet felülvizsgálat tárgya, akkor a későbbi rendelkezésekben írt szűrőket (Pp. 407-408. §) nem kell alkalmazni, a felülvizsgálati kérelmet önmagában amiatt kell visszautasítani, mert a támadott határozat egyáltalán nem lehet felülvizsgálat tárgya. Ha az első lépcsőben a felülvizsgálat megengedett, akkor a második körben azt kell vizsgálni, hogy a felülvizsgálat kizárt-e a Pp. 407. §-a alapján. Ha igen, akkor a felülvizsgálati kérelmet vissza kell utasítani [Pp. 415. § (1) bekezdés d) pont]. Az első és a második lépcsős vizsgálat során a pertípusnak nincs relevanciája, a visszautasítás független attól, hogy a per vagyoni jogi pernek minősül-e.

[51] A szabályozás rendszerében – ezáltal a felülvizsgálat megengedett/kizárt voltának vizsgálatánál – kizárólag a harmadik lépcsőben jelenik meg a pertípus szerinti megkülönböztetés (cezúra); a Pp. 408. § (1)-(2) bekezdése szerinti speciális kizárási okok (az értékhatár, illetve az azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással történt helyben hagyás) csak a vagyoni jogi perekre vonatkoznak. A jogalkotó tehát a harmadik szabályozási lépcsőt szűkebb tartományban rendelte alkalmazni.

[52] A Pp. 7. § (1) bekezdés 18. pontjának értelmező rendelkezése, valamint a Pp. 7. §-hoz fűzött részletes indoklás a pertípusokat a polgári (anyagi) jog szabályozási tárgyaiból eredezteti: a polgári jog ugyanis a felek személyi állapotát, személyiségi jogait és vagyoni viszonyait szabályozza. Az eljárásjogi értelemben vett pertípusok perrendtartásbeli meghatározása alapvetően a keresettel érvényesített jog – azon alanyi jog, amelynek

értékesítését anyagi jogi jogszabály biztosítja [Pp. 7. § (1) bekezdés 11. pont] – alapján történik. Így az értékesített igény anyagi jogi alapja, azaz a jogalap minden esetben anyagi jogi jogszabályi rendelkezés, amely az alanyi jogot közvetlenül keletkeztető tényeket meghatározza és annak alapján az igény támasztására feljogosít [Pp. 7. § (1) bekezdés 8. pont]. Ennek megfelelően különböztetünk meg háromféle pertípust a hatályos perrendtartás rendszerében: vagyoni, személyi állapotot érintő (rövidebben: személyállapot) és személyiségi jogi pereket.

[53] A fentieknek a jelen ügy szempontjából a referencia-, illetve a jogegységi panasszal támadott határozattal érintett ügyek eltérő pertípusba tartozása, és az emiatt rájuk vonatkozó engedélyezési szabályok eltérése miatt van jelentősége.

[54] A referenciahatározattal érintett ügy tárgya: a Pp. XXXV. Fejezetében szabályozott szülői felügyelet gyakorlásának rendezése (azaz személyi állapotot érintő ügy), míg a jogegységi panasszal támadott határozattal érintett ügy tárgya: a Pp. XXXVII. Fejezete (egyes személyiségi jogok értékesítése iránt indított perek) körébe tartozó sajtó-helyreigazítás.

[55] Az ebből fakadó eltérés miatt a két pertípus tekintetében nem fordulhatott elő, hogy ugyanazon eljárásjogi rendelkezéseket (a jelen ügyben a vagyoni perekre irányadó engedélyezési szabályokat) eltérő ténybeli és anyagi jogi alapon elbírálandó ügyekben kelljen azonosan alkalmazni. Márpedig a Kúria által a jogegységi panasz eljárásokban az eljárásjogi kérdések tekintetében kimunkált, fentebb bemutatott gyakorlat értelmében eljárásjogi kérdések esetén annak kell jelentőséget tulajdonítani, hogy az alkalmazott eljárási rendelkezés azonos-e, és az összehasonlítandó ügyekben az alkalmazott normával összefüggésben felvetett absztrakt jogkérdést azonos vagy eltérő módon válaszolták meg a határozatban. Ha a jogegységi panasz előterjesztője arra hivatkozik, hogy a jogerős ítélet eljárási szabályt sért, az csak akkor vezethet eredményre, ha megjelöl olyan közzétett kúriai határozatot, amely szerint a Kúria ugyanilyen eljárási helyzetben az ügy érdemében eltérő döntést hozott. (Jpe.II.60.012/2024/7.)

[56] A kifejtettek alapján azonban a jelen panasz ügyben érintett referencia-, illetve jogegységi panasszal támadott határozatok tekintetében – azok eltérő pertípusaira tekintettel – az engedélyezés körében nem fordulhatott elő azonos eljárásjogi helyzet.

[57] Ebből következően ugyanazon eljárási jogszabály értelmezésének szükségessége sem merülhetett fel, ami szintén kizárta a határozatok összevethetőségénél megkövetelt ügyazonosságot, és ugyancsak a jogegységi panasz elutasítását indokolta a Bszi. 41/D. § (3) bekezdése alapján.

Elvi tartalom

[58] Eljárásjogi kérdések esetén jogegységi panasz eljárásban a jogegységi panasszal támadott és az eltérőként hivatkozott referenciahatározat összevethetőségének alapvető feltétele, hogy a határozatok azonos eljárásjogi normával összefüggésben (azonos eljárásjogi helyzetben) felvetett absztrakt jogkérdés tekintetében tartalmazzanak jogértelmezést.

Záró rész

[59] Az ellenérdekű fél a jogegységi panasz eljárásban nyilatkozatot nem tett, igazolt költsége nem merült fel, ezért arról a Kúriának határoznia nem kellett.

[60] A panaszos a jogegységi panasz eljárás illetékét megfizette, azt a jogegységi panasz elutasítására figyelemmel viselni köteles.

[61] A Kúria a jogegységi panaszt a Bszi. 41/C. § (8) bekezdésének megfelelően – miután az ügyben nem merült fel indok tárgyalás tartására – tárgyaláson kívül bírálta el.

[62] A határozat ellen sem a Bszi., sem más jogszabály nem biztosít jogorvoslatot.
Budapest, 2026. február 9.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó bíró,
Dr. Varga Zs. András s.k. bíró, Dr. Balogh Zsolt Péter s.k. bíró, Dr. Bartkó Levente
s.k. bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró, Dr. Darák Péter s.k. bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr.
Döme Attila s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró, Dr. Hajdu
Edit s.k. bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Dr. Kurucz
Krisztina s.k. bíró, Dr. Puskás Péter s.k. bíró, Dr. Remes Gábor s.k. bíró, Dr. Sperka Kálmán
s.k. bíró, Dr. Tánczos Rita s.k. bíró